گزارش یک

هادی اسماعیلی

هزار میلیارد تومان مالیات در خدمت توسعه زیرساختی با نظر مستقیم مؤدیان

فرهاد شهرکی، نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس و کریم یزدی‌خواه، کارشناس سیاستگذاری اقتصادی در گفت‌وگو با «جوان» آورده‌های اجرای طرح نشان‌دار کردن مالیات را تشریح کردند

مشارکت یافتن مردم در تعیین محل مصرف مالیات برای سال ۱۴۰۴، با افزایش ۵۰درصدی به ۱۸هزار میلیارد تومان رسیده است و به این ترتیب مردم می‌توانند، مالیات پرداخت شده خود را در پروژه‌های زیرساختی کشور نظیر حوزه انرژی، توسعه جاده‌ها، آب‌رسانی، آموزش و همچنین بهداشت‌ودرمان سرمایه‌گذاری کنند و پروژه‌ها را به اتمام برسانیم.

بر اساس رویکرد و مصوبه جدید هیئت وزیران، مالیات‌دهندگان مشمول تبصره ماده ۱۰۰ یا همان مؤدیانی که مالیات خود را سیستمی پرداخت می‌کنند، از این پس می‌توانند محل هزینه‌کرد مالیات پرداختی خود را در پروژه‌های مختلف عمرانی دولت تعیین کنند. این بدان معنی است که مؤدیان مالیاتی مشمول تبصره ماده ۱۰۰ می‌توانند به طور مستقیم بر نحوه استفاده از مالیات‌شان تأثیر بگذارند و نتایج ملموس مشارکت‌های مالیاتی خود را در توسعه پروژه‌های زیرساختی کشور که خود تعیین می‌کنند، مشاهده کنند.

رویکرد جدید به مؤدیان مشمول تبصره ماده ۱۰۰ اجازه می‌دهد، پروژه زیرساختی مورد نظر خود را برای حمایت مالی با مالیات پرداختی خودشان انتخاب کنند. این راهبرد جدید در راستای حکمرانی مردم در نظام مالیاتی است و امکان تخصیص دقیق منابع مالیاتی مؤدی به پروژه انتخابی وی را فراهم می‌کند.

قبلاً نظام مالیاتی کشور مورد انتقاد شدید بود. زیرا مؤدیان در جریان محل هزینه‌کرد مالیات‌ها نبودند. در چارچوب طرح نشان‌دار کردن مالیات این مشکل حل می‌شود. از سوی دیگر، این امر به افزایش انگیزه مردم برای پرداخت مالیات منجر می‌شود. همچنین وقتی مالیات‌دهندگان نتیجه پرداخت مالیات خود را در قالب تکمیل پروژه‌های عمرانی کشور می‌بینند، رضایت عمومی آنان بیشتر می‌شود. نشان‌دار کردن مالیات‌ها مزیت‌های زیادی دارد. یکی از مهم‌ترین آنها، ایجاد عدالت در بازتوزیع درآمد است. به طور مثال، ۱۵۰طرح در حوزه توسعه راه‌ها و آبرسانی تعریف شده است که اجرای آنها به رفع محرومیت منجر می‌شود.

طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها، طرح مهمی فراتر از تحقق شفافیت در هزینه‌کرد مالیات است و با مشارکت دادن مردم در تعیین محل مصرف مالیات، کمک بزرگی به تحقق حکمرانی مردم در اقتصاد خواهد شد. شاید بتوان عنوان کرد مهم‌ترین نتیجه طرح «نشان‌دار کردن مالیات‌ها»، حضور بیشتر مردم در حکمرانی مالیاتی کشور است و این مشارکت در حوزه تعیین مصرف مالیات، مردمی‌سازی نظام مالیاتی را به همراه خواهد داشت و منجر به تحقق درآمدهای بیشتر مالیاتی و کاهش فرار مالیاتی در کشور خواهد شد.

مشارکت یافتن مردم در تعیین محل مصرف مالیات برای سال ۱۴۰۴، با افزایش ۵۰درصدی به ۱۸هزار میلیارد تومان رسیده است و به این ترتیب مردم می‌توانند مالیات پرداخت شده خود را در پروژه‌های زیرساختی کشور نظیر حوزه انرژی، توسعه جاده‌ها، آب‌رسانی، آموزش و همچنین بهداشت و درمان سرمایه‌گذاری کنند و پروژه‌ها را به اتمام برسانیم.

تخصیص اعتبار به پروژه‌های کلان کاهش کسری تراز انرژی با نشان‌دار کردن مالیات‌ها

فرهاد شهرکی، نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به این موضوع که نشان‌دار کردن مالیات‌ها یکی از سیاست‌های نوین در حوزه حکمرانی مالی و افزایش شفافیت مالیاتی است، تصریح کرد: در صورت طراحی و اجرای اصولی، طرح نشان‌دار کردن مالیات می‌تواند پیوند میان مالیات‌دهنده و کارکرد دولت را تقویت کند. این سیاست از منظر اقتصاد رفتاری، نوعی «پاسخگویی متقابل دولت» به شهروندان تلقی می‌شود و موجب ارتقای رضایت و اعتماد عمومی نسبت به نظام مالیاتی خواهد شد.

وی ادامه داد: لازم است تأکید شود اعمال چنین سیاستی باید در چارچوب ملاحظات اقتصاد کلان، پایداری مالی بودجه، عدالت منطقه‌ای و اصل کارایی صورت گیرد. مشارکت هدفمند و نظارت‌پذیر شهروندان در تعیین حوزه‌های مصرف مالیات، به شرط عدم اخلال در نظام اولویت‌بندی ملی و رعایت توازن منطقه‌ای، می‌تواند ابزار مناسبی برای افزایش مشروعیت درآمدهای مالیاتی، کاهش فرار مالیاتی و نهایتاً ارتقای سرمایه اجتماعی دولت باشد.

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس خاطرنشان کرد: در شرایطی که کشور با چالش‌های مزمن در حوزه انرژی همچون شدت مصرف بالا، عدم توازن عرضه و تقاضا، وابستگی به یارانه‌های پنهان و فرسودگی زیرساخت‌ها مواجه است، تخصیص هدفمند بخشی از درآمدهای مالیاتی به پروژه‌های کلان انرژی در چارچوب طرح نشان‌دار کردن مالیات مثبت ارزیابی می‌شود. به‌ویژه تخصیص اعتبار به پروژه‌های مربوط به انتقال، توزیع، بهره‌وری، نوسازی نیروگاهی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، یک اقدام راهبردی و مبتنی بر نگاه آینده‌نگرانه است.

شهرکی گفت: این رویکرد از منظر اقتصادی، منجر به ارتقای بهره‌وری سرمایه‌گذاری عمومی، افزایش تاب‌آوری زیرساختی، کاهش کسری تراز انرژی و کاهش فشار بر بودجه عمومی کشور می‌شود. البته موفقیت این سیاست مشروط به تدوین سازوکارهای دقیق تخصیص، ارزیابی عملکرد پروژه‌ها و نظارت بر بازدهی اقتصادی و زیست‌محیطی سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده خواهد بود.

وی ادامه داد: اختصاص منابع مالیاتی به طرح‌های آبرسانی، به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار و دچار تنش آبی مانند سیستان، خوزستان، شرق اصفهان، کرمان و بخش‌هایی از هرمزگان و بوشهر می‌تواند، نقش مؤثری در تحقق عدالت فضایی، کاهش مهاجرت‌های اجباری، ارتقای سطح سلامت عمومی و تقویت تاب‌آوری معیشتی ایفا کند. شهرکی گفت: از منظر اقتصادی، اجرای طرح‌های مربوط به توسعه راه‌ها و آبرسانی در چارچوب طرح نشان‌دار کردن مالیات باعث بهبود «ضریب دسترسی به خدمات زیربنایی» شده و زمینه‌ساز کاهش هزینه‌های اجتماعی و افزایش بهره‌وری عوامل تولید در مناطق محروم خواهد بود. اما نکته کلیدی، ضرورت انطباق طرح‌های آبرسانی با اصول مدیریت یکپارچه منابع آب، ارزیابی‌های هزینه ـ فایده و لحاظ مسائل اقلیمی و زیست‌محیطی در انتخاب پروژه‌هاست تا از تحمیل هزینه‌های پنهان در بلندمدت جلوگیری شود.

به گفته این نماینده مجلس، نشان‌دار کردن مالیات‌ها، اگر به‌صورت هوشمندانه طراحی شود، می‌تواند به یکی از ابزارهای مؤثر در تحقق راهبردهای اقتصاد مقاومتی تبدیل شود. از یکسو، سبب افزایش شفافیت و پاسخگویی در تخصیص منابع عمومی می‌شود و از سوی دیگر، انگیزش روانی و مشارکت‌جویانه مردم در توسعه را به دنبال دارد. چراکه شهروندان احساس می‌کنند مستقیماً در جهت‌دهی به توسعه کشور نقش دارند.

شهرکی گفت: از حیث تقویت سرمایه‌گذاری، اگر بخشی از مالیات شرکت‌ها و فعالان اقتصادی در قالب نشان‌دار به حوزه‌هایی مانند زیرساخت تولید، حمایت از نوآوری، آموزش مهارت‌محور یا توسعه خوشه‌های صنعتی اختصاص یابد، آنگاه مالیات از یک هزینه جبری به سرمایه‌گذاری مشترک دولت و بخش خصوصی در مسیر تولید تبدیل خواهد شد.

این نماینده مجلس در پایان تأکید کرد: در مجموع، نشان‌دار کردن مالیات‌ها می‌تواند در صورت هماهنگی با سیاست‌های کلان بودجه‌ای و توسعه‌ای، موجب ارتقای کارآمدی مالیات، اعتماد عمومی و در نهایت جهش در شاخص‌های سرمایه‌گذاری و تولید ملی شود.

توسعه ۱۸هزار میلیارد تومانی با مالیات

کریم یزدی‌خواه، کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی در رابطه با اهمیت مشارکت‌دادن مردم در تعیین محل مصرف مالیات گفت: طرح «نشان‌دار کردن مالیات‌ها» یکی از نوآورانه‌ترین و تحول‌آفرین‌ترین طرح‌های اقتصادی در مسیر حکمرانی نوین و مردم‌پایه به شمار می‌رود که نه‌تنها به افزایش شفافیت در هزینه‌کرد منابع مالیاتی منجر می‌شود، بلکه موجب تعمیق مشارکت عمومی در فرآیند حکمرانی اقتصادی کشور می‌شود. این طرح با بهره‌گیری از ظرفیت فنی دولت الکترونیک، نوعی واگذاری تصمیم‌گیری به مردم در حوزه توزیع و مصرف منابع مالیاتی است که به موجب آن، مردم می‌توانند محل هزینه‌کرد مالیات پرداختی خود را انتخاب و اولویت‌بندی کنند. این تحول در نسبت مردم با نظام مالیاتی، نه‌تنها به بهبود تمکین مالیاتی و کاهش فرار مالیاتی منجر می‌شود، بلکه بنیان‌های مردمی‌سازی اقتصاد کشور را تقویت کرده و به تقویت اعتماد عمومی به ساختار حکمرانی مالی کشور یاری می‌رساند.

وی در ادامه افزود: طرح «نشان‌دار کردن مالیات‌ها» طرحی است که در آن مردم نه‌تنها نقش مالی‌دهنده دارند، بلکه به‌مثابه سرمایه‌گذار و تصمیم‌گیر نیز ایفای نقش می‌کنند. در این الگو، هر مؤدی مالیاتی در زمان پرداخت مالیات، قادر خواهد بود به‌صورت مستقیم محل مصرف آن را از میان پروژه‌های عمومی مشخص‌شده انتخاب کند؛ برای مثال، یک فرد ساکن روستایی محروم می‌تواند سهم مالیاتی خود را به طرح آبرسانی منطقه‌اش اختصاص دهد، یا یک فعال اقتصادی در یک استان صنعتی می‌تواند بخشی از مالیات خود را به توسعه زیرساخت‌های انرژی یا حمل‌ونقل منطقه خود تخصیص دهد.

این کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی در رابطه با تحقق تأمین مالی بیش از هزار و ۹۱۵ پروژه عمرانی در سال ۱۴۰۳ و اولین سال اجرای طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها گفت: در سال ۱۴۰۳، برای نخستین بار این طرح به‌صورت رسمی و گسترده در کشور اجرا شد و به‌طور شگفت‌انگیزی توانست تأمین مالی بیش از هزار و ۹۱۵ پروژه عمرانی را به سرانجام برساند. این موفقیت تاریخی نشان داد، برخلاف تصور رایج، مردم نه‌تنها در پرداخت مالیات بی‌علاقه نیستند، بلکه اگر بدانند مالیات‌شان در کجا هزینه می‌شود، با اشتیاق بیشتر در آن مشارکت می‌کنند. در واقع، تعیین محل هزینه‌کرد مالیات از سوی خود مردم، نه‌تنها به افزایش اعتماد عمومی منجر شد، بلکه باعث ارتقای کیفیت تخصیص منابع نیز شد؛ چراکه مردم به‌عنوان بهترین ناظران میدانی، بهتر از هر نهادی می‌توانند اولویت‌های محلی و منطقه‌ای را درک و پیگیری کنند.

وی در ادامه افزود: افزایش ۵۰درصدی اعتبارات طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها در سال ۱۴۰۴، تصمیمی هوشمندانه و در راستای تقویت این الگوست. این رشد اعتبارات نشان از موفقیت فاز اول اجرای طرح دارد و تأکیدی است بر آنکه دولت نیز به اثربخشی آن در توسعه متوازن مناطق مختلف کشور باور دارد. این طرح به‌طور ویژه در سال ۱۴۰۴ تمرکز بیشتری بر عدالت زیرساختی و توسعه متوازن در حوزه‌های راه، آب و انرژی خواهد داشت. برای مثال، پروژه‌های راه‌سازی در مناطق محروم و کم‌برخوردار، آبرسانی به مناطق دورافتاده و همچنین تخصیص منابع به طرح‌های رفع ناترازی انرژی، از اولویت‌های اصلی تخصیص منابع مالیاتی در قالب این طرح هستند.

یزدی‌خواه، در رابطه با اثرات رفاهی سیاست به کار گرفته شده در مشارکت دادن مردم در تعیین محل مصرف مالیات گفت: نکته قابل تأمل آن است که مردمی‌سازی نظام مالیاتی از طریق نشان‌دار کردن مالیات‌ها، در واقع نوعی حکمرانی نوین است که هم در حوزه اقتصادی و هم در حوزه اجتماعی آثار مهمی دارد. نخست آنکه، اعتماد مردم به ساختار حکمرانی اقتصادی افزایش می‌یابد زیرا مردم مشاهده می‌کنند پرداخت مالیات‌شان به صورت ملموس و مستقیم در پروژه‌های عمرانی یا رفاهی اثرگذار است. دوم آنکه، این طرح به شکلگیری نوعی هویت مالیاتی در میان مردم منجر می‌شود، به‌طوری که افراد نسبت به پرداخت مالیات خود حساس شده و از آن به‌عنوان ابزاری برای اصلاح و بهبود شرایط زندگی خود بهره می‌گیرند. در چنین حالتی، فرار مالیاتی نه‌تنها کاهش می‌یابد، بلکه به امری مذموم در فرهنگ عمومی بدل می‌شود.

وی افزود: از سوی دیگر، این طرح یک گام مهم در راستای شفاف‌سازی مالی دولت به‌شمار می‌رود. تا پیش از این، یکی از چالش‌های بزرگ در رابطه مردم و دولت، بی‌خبری مردم از محل هزینه منابع بود. اما اکنون با شفاف شدن تخصیص منابع و اعلام عمومی پروژه‌هایی که با مالیات‌های مردمی انجام می‌شود، نه‌تنها مردم از محل مصرف مالیات خود مطلع می‌شوند، بلکه می‌توانند در مقام ناظر نیز عمل کرده و پیگیر اجرای صحیح پروژه‌ها باشند. این شفافیت مضاعف، به‌نوبه خود، مانع از فساد، انحراف بودجه و بی‌توجهی به پروژه‌های مردم‌محور خواهد شد.

یزدی‌خواه در پایان گفت: طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها الگویی است که از دل حکمرانی مردمی در عرصه اقتصاد سر برآورده و در صورت اجرای دقیق و ادامه‌دار آن، می‌توان انتظار داشت، اعتماد، شفافیت، سرمایه‌گذاری و توسعه متوازن به‌طور توأمان در کشور محقق شود. تداوم این طرح در سال‌های آینده، به‌ویژه با توجه به استقبال عمومی و آثار مثبت آن در پروژه‌های عمرانی ۱۴۰۳، نشان از آن دارد که این طرح بسیار مثبت و اثرگذار بوده است و کمک بزرگی به کاهش فرار مالیاتی در کشور خواهد کرد.

> فرهاد شهرکی، نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس: از منظر اقتصادی، اجرای طرح‌های مربوط به توسعه راه‌ها و آبرسانی در چارچوب طرح نشان‌دار کردن مالیات باعث بهبود «ضریب دسترسی به خدمات زیربنایی» شده و زمینه‌ساز کاهش هزینه‌های اجتماعی و افزایش بهره‌وری عوامل تولید در مناطق محروم خواهد بود

> کریم یزدی‌خواه، کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی: طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها الگویی است که از دل حکمرانی مردمی در عرصه اقتصاد سر برآورده و در صورت اجرای دقیق و ادامه‌دار آن، می‌توان انتظار داشت که اعتماد، شفافیت، سرمایه‌گذاری و توسعه متوازن به‌طور توأمان در کشور محقق شود

گزارش ۲

سعیده زمانی

دولت با رفع موانع واردات مواد اولیه حلقه فشار را از تولیدکنندگان بردارد

آسیب اختلال‌های مزمن در سیاستگذاری ارزی بر تولید

کندی روند ثبت سفارش واردات مواد اولیه حلقه فشار را بر تولیدکنندگان تنگ‌تر کرده و زنگ خطری برای صنایع داخلی است. تولید در ایران وابسته به واردات مواد اولیه است در چنین شرایطی روند ثبت سفارش واردات مواد اولیه از ابتدای سال جاری دچار پیچیدگی شده و به کندی صورت می‌گیرد. فعالان حوزه بازرگانی اختلال‌های مزمن در سیاستگذاری ارزی را دلیل این مسئله می‌دانند.

رکود در دو سوی تجارت

گزارش‌ها نشان می‌دهد، در بهار امسال تجارت کشور در رکودی مضاعف فرورفته و صادرات کاهش ۱۴درصدی و واردات کاهش ۱۱درصدی داشته است. طبق گزارش گمرک ایران، صادرات غیرنفتی ایران در سه ماهه نخست سال جاری به میزان ۳۴میلیون و ۴۷۶هزار تن و به ارزش ۱۱میلیارد و ۶۵۵میلیون دلار رسید. این میزان کالاهای صادراتی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به لحاظ وزن ۳/۹درصد و از حیث ارزش ۴/۱۴درصد کاهش داشته است.

متوسط ارزش گمرکی هر تن کالای صادراتی نیز در این مدت ۳۳۸دلار بوده که این میزان ۶/۵درصد کمتر از مدت مشابه سال قبل است. در این مدت ۱۱میلیون و ۱۳۳هزار تن کالای پتروشیمی به ارزش ۴میلیارد و ۶۸۴میلیون دلار صادر شده است که به لحاظ وزن ۷/۲۸درصد و از حیث ارزش ۵/۲۴درصد کاهش نشان می‌دهد. در این مدت ۹میلیون و ۱۳هزار تن کالا به ارزش ۱۳میلیارد و ۲۹میلیون دلار وارد کشور شده است که به لحاظ وزن ۳۵/۴درصد و به لحاظ ارزش ۷۳/۱۱درصد کاهش داشته است.

فریاد تولیدکنندگان از سیاست‌های ارزی

پیش از این ارز واردات بنگاه‌ها بر اساس آماری که به سازمان وزارت صمت اعلام می‌کنند، تخصیص داده می‌شود. سال گذشته این فرآیند در ماه‌های ابتدایی بسیار نامنظم بود به شکلی که ممکن بود چهار یا پنج ماه طول بکشد تا تخصیص ارز و تعیین اولویت از سوی بانک مرکزی انجام شود.

پیش از این، روند بدین شکل بود که وزارت صمت برای بنگاه‌های تولیدی اولویت تعیین می‌کرد و این اولویت به بانک مرکزی اعلام می‌شد، همچنین وزارت جهاد کشاورزی برای بنگاه‌های خود اولویت تعیین می‌کرد.

بر این اساس وزارتخانه سهمیه مشخصی از ارز داشت و هر سفارش در صف قرار می‌گیرد تا بنگاهی زودتر از دیگری ارز دریافت نکند. این اتفاق موجب شد، فرآیند تخصیص ارز کمی سریع‌تر شود. برای مثال تخصیص ارز که پیش از این روند، چهار یا پنج ماه طول می‌کشید، کمی کوتاه‌تر شد. اما از ابتدای سال جاری این مشکل مجدد ایجاد شده است. در واقع از حدود اسفند سال گذشته، مشکلاتی در زمینه ثبت‌سفارش ایجاد شد که باعث شده واردکنندگان تا پنج ماه در نوبت باقی بمانند. بر این اساس کاهش واردات مواد اولیه که بخش عمده‌ای از واردات کشور را به خود اختصاص می‌دهند زنگ خطر برای صنایع داخلی است. این مسئله نه به دلیل کاهش تقاضا بلکه از ناحیه بروکراسی‌های دولتی و کاهش تخصیص ارز صورت گرفته است.

کامکار، یکی از فعالان حوزه اقتصادی با انتقاد از غیر منصفانه بودن تخصیص ارز واردات مواد اولیه تولید گفت: دولت با این رویکرد و همچنین با سرکوب قیمت‌ها به صنعت آسیب می‌زند.

زنگ خطر تولید با انبوه مشکلات

در شرایطی که تولیدکنندگان درگیر قطعی برق و کمبود سرمایه و رکود هستند انتظار چند ماهه آنها برای تخصیص ارز نیز مزید مشکلات آنها شده و زنگ خطر تولید را به صدا درآورده است.

فعالان اقتصادی معتقدند، مشکلات ارزی به مانعی جدی برای ورود کالا به چرخه تولید تبدیل شده و ادامه حیات آنها را با اما و اگر روبه‌رو کرده است.

پیش از این رئیس اتاق بازرگانی ایران در نامه‌ای به رئیس سازمان توسعه تجارت، خواستار مساعدت در ترخیص کالا و تأخیر در محدودیت‌های واردات شد.

صمد حسن‌زاده در نامه‌ای به محمدعلی دهقان دهنوی، خواستار مساعدت این سازمان در ترخیص کالاهای موجود در گمرکات کشور و تأخیر در اجرای سیاست‌های جدید محدودیت‌های واردات شد.

در این نامه، با اشاره به اعمال یکباره محدودیت‌ها بدون هیچ‌گونه پیش آگاهی اعلام شده این مسئله ضمن توقف کالاها در اماکن گمرکی، سبب اعتراض فعالان اقتصادی شده است.

یکی از تولیدکنندگان باسابقه با اشاره به وضعیت دشوار تولید در سال جاری، از فشارهای مالیاتی، کمبود مواد اولیه و افزایش هزینه‌های جانبی به‌عنوان سه مانع اصلی در مسیر فعالیت خود یاد کرد.

محمدعلی مرادی، شرایط اقتصادی فعلی را برای تولیدکنندگان «بسیار سخت و ناپایدار» عنوان کرده و با اشاره به رکود در بازار اظهار کرد: فروش نسبت به سال‌های گذشته افت قابل توجهی داشته است. مواد اولیه به‌سختی در بازار پیدا می‌شود و زمانی هم که یافت می‌شود، قیمت آن بالاست. از سوی دیگر، کرایه‌ها به شدت رشد کرده و سود حاصل از فروش بسیار کاهش یافته است.

وی افزود: در همین شرایط سخت، مالیات هم به دغدغه اصلی ما تبدیل شده است. دخل و خرج‌مان با هم نمی‌خواند. از یک طرف درآمدمان پایین آمده و از طرف دیگر باید مالیات‌هایی پرداخت کنیم که بیشتر اوقات بی‌مبناست.

مرادی با اشاره به نایاب بودن مواد اولیه توضیح داد: در بازار، مواد اولیه به صورت پراکنده و بی‌ضابطه توزیع می‌شود. قیمت‌ها شفاف نیست و نظارتی هم دیده نمی‌شود که این مسائل تولیدکننده را در تأمین مواد اولیه مورد نیاز خود دچار مشکل کرده است.

وی به نبود حمایت کافی از سوی مسئولان اشاره کرد و گفت: راهکارها دست مسئولان است. ما فقط می‌خواهیم با تأمین مواد اولیه، کاهش فشارهای مالیاتی و... از تولید حمایت شود؛ تولیدکننده باید دلگرم باشد، نه اینکه هر روز نگران مأمور و قبض و مالیات و شهرداری باشد.

مرادی افزود: آنچه امروز واردات مواد اولیه را دچار بحران کرده، نه فقط کمبود منابع ارزی یا اثرات تحریم‌ها، بلکه مشکلات ساختاری در حکمرانی اقتصادی است. در چنین وضعیتی نمی‌توان انتظار داشت، تولیدکننده بتواند برنامه‌های توسعه‌ای را در دستور کار خود قرار دهد.

ناهمخوانی وعده‌ها با عمل

بنگاه‌هایی که واردکننده مواد اولیه هستند برای تأمین ارز با مشکل مواجه هستند. افت تأمین مواد اولیه پیامد طبیعی این فرآیند است و برای این موضوع بانک مرکزی باید پاسخگو باشد.

مسئولان و بانک مرکزی همواره تأکید می‌کند ارز به اندازه کافی در دسترس است و مشکلی برای ترخیص وجود ندارد. با این حال این ادعا با واقعیت همخوانی ندارد.

فعالان بخش خصوصی بر این باورند که شرایط موجود نه تنها انگیزه سرمایه‌گذاری را از بین می‌برد، بلکه آن دسته از سرمایه‌گذاران موجود را نیز به سمت تعطیلی یا کاهش مقیاس فعالیت سوق می‌دهد.